93

Esperanto Panorama

Tweemaandelijks tijdschrift 4de jaargang — nr. 5
Redactie: Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne september - oktober 1973

DE MILJOENENREGEN IN DE EG-VERTAALBUREAUS

Onder de titels „EG-toren van Babel staat te schudden" en „Hoofd der tolken lokt officieel protest uit" verscheen in „De Vlaamse Elsevier" van 23 juli jl. een zeer interessant artikel over de taalperikelen in de EG. Het is van de hand van Louis de Clerk. Enkele passages hieruit wilden we u niet onthouden:

Er is in de Europese Gemeenschap een taalrel ontstaan die geleid heeft tot officiële protesten van Denemarken en Nederland. De „schuldige" was iemand die normaal nooit naar buiten treedt, het hoofd van de Europese tolkendienst in Brussel, mevrouw Renée van Hoof. De Deense krant „Jillands Posten" had een interview met haar gehad waarvan de titel luidde: „EG-chef-tolk wil Deens afschaffen en de officiële conferentietalen beperken tot Engels, Frans en Duits." Dat kwam hard aan. In de eerste plaats bij de Denen, dan bij de Nederlanders en ten slotte bij de Italianen die zich al evenmin gevleid voelden. De Belgische regering vond protesteren niet nodig. Voor ons ministerie van buitenlandse zaken was het sop de kool niet waard.

Wil mevrouw Van Hoof inderdaad alle „kleine" talen afschaffen? „Natuurlijk niet", zegt zij, „die krant heeft mij volkomen verkeerd begrepen. Ik heb nooit beweerd dat het Deens, Nederlands en Italiaans in de Europese Gemeenschap overboord moeten worden gegooid en dat men daar voortaan alleen Frans, Engels en Duits moet gebruiken. De Deense journalist die mij deze uitlating in de mond heeft gelegd, heeft mijn verklaringen onjuist geïnterpreteerd."

Mevrouw Van Hoof kijkt ons even aan, alsof zij zich afvraagt of wij dat van haar aanvaarden. Nee. En dat merkt ze ook. „Kijk," zegt zij, „als chef van de EG-tolken hier in Brussel zoek ik naar de meest efficiënte oplossing voor het enorme talenprobleem. Ik ben ervan overtuigd, dat het huidige systeem op de lange duur onhoudbaar wordt. Elke zin en elke verklaring moeten wij nu al in vijf talen omzetten."

Men spreekt terecht van een Babylonische spraakverwarring in de Euromarkt. Frans, Duits, Italiaans en Nederlands waren de vier officiële talen van het Europa van de Zes, nl. Frankrijk, Duitsland, Italië en de drie van Benelux). Met de uitbreiding tot Groot-Brittannië, Ierland en Denemarken kwamen daar nog twee officiële talen bij, nl. Engels en Deens. (N.v.d.r.: Merk op dat Iers, dank zij jaren strijd nog steeds de officiële taal in de Ierse republiek, door de EG-instanties in de praktijk als „quantité négligeable", een verwaarloosbaar iets, beschouwd wordt.) „En wat wordt het als wij over enkele jaren ook nog Noorwegen, Spanje en andere Europese landen in de club opnemen?"

Het rijtje tolkencabines moet dan zo groot worden als het Brusselse Manhatten Center. Want de Europeanen vergaderen er maar op los. Elke dag

---

Wenst ook u Esperanto Panorama geregeld te ontvangen?

Zend dan minimum 25 fr. in bankbiljet en postzegels aan penningmeester, de hr. R. Balleux, Oude Donklaan 83, B-2100 Deurne. Ook op zijn postrekening nr. 4493 86 kunt u terecht.

Doe het vlug, want weldra stijgen de posttarieven en bijgevolg ook de minimum bijdrage.

---

moeten er 180 vaste en ongeveer 50 free lance tolken ingezet worden om in zo'n 35 vergaderingen te werken. „In 1958 zijn we gestart met 11 tolken. Meer mochten we er niet aanwerven. De tolken van de Europese Commissie werken tevens voor de Raad van Ministers, het Sociaal-Economisch Comité en de Europese Investeringsbank in Luxemburg.

Het Europese Parlement en andere instellingen als het Europese Ontwikkelingsfonds hebben hun eigen tolken. Er zijn daarnaast de vertalers die ervoor zorgen dat de dagelijkse berg documenten die in Brussel, in Luxemburg en in Straatsburg geproduceerd wordt, vertaald geraakt. Dat kost een bom geld, hoewel niemand in staat blijkt te zijn precies te zeggen hoeveel. Bij de aanvang van de loopbaan verdient een Europese tolkambtenaar tussen 25.000 en 30.000 fr. per maand. „Maar als ik een tolk uit Kopenhagen moet laten komen om hier één dag te werken, dan kost dat ongeveer 10.000 frank zonder reiskosten." zegt mevrouw Van Hoof.

Dus zoekt zij naar een goedkopere formule. „Dat betekent helemaal niet dat ik het Nederlands, het Italiaans en het Deens uit de Europese Gemeenschap wil verbannen. Iedereen moet hier zijn eigen taal kunnen spreken. En dat gebeurt ook. Vooral als een minister of een EG-commissaris even kwaard wordt. Dan grijpt immers de knapste polyglot naar zijn moedertaal."

Men ontkomt niet aan de indruk, dat zij als hoofd van de Europese tolken prioriteit wil geven aan Engels, Frans en Duits. „Ik stel alleen maar voor dat het voor ons tolken ideaal zou zijn als wij alleen maar in deze drie talen zouden moeten vertalen. De ervaring heeft uitgewezen, dat deze talen ook het meest beluisterd worden." ...
„Neem nu bijvoorbeeld minister Van Elslande die principieel steeds Nederlands spreekt, maar voldoende de andere talen kent om zijn collega's ook vlug van antwoord te dienen in het Frans, Duits of Engels. Wanneer er Frans, Duits of Engels wordt gesproken grijpt hij ook niet telkens naar de koptelefoon."

Betekent dit, dat de Nederlandse e.a. tolken van kleinere talen zelden aan bod komen? „Dat klopt. Zoiets werkt frustrerend. Tolken zijn toch geen poppen die alleen maar achter de glazen wand van hun cabine zitten om zich te laten bekijken?" Nog erger wordt het als de Intalianen de Franse vertaling beluisteren en de Nederlanders de Engelse. De tolken vertellen ons dat dat vaak gebeurt. En het gebeurt ook dat Italianen of Denen zich beledigd voelen als men ze erop attent maakt dat er een gelijktijdige vertaling in het Italiaans en het Deens beschikbaar is...

„Wij houden er echt rekening mee dat sommige ambtenaren en ministers enkel hun eigen taal spreken. De vrijheid om de eigen taal te hanteren willen wij niet teniet doen, zoals dat in de Europese Organisatie voor Samenwerking en Ontwikkeling en in de Verenigde Naties wél het geval is omdat men daar slechts een beperkt aantal talen als werktalen aanvaardt. Ik kom enkel op tegen overdrijvingen. Het tolkensysteem moet hanteerbaar blijven; anders belanden we in een situatie waarin de overgrote meerderheid van de Europese ambtenaren uit tolken-vertalers bestaan. Zoiets zou toch onverdedigbaar zijn".

In de herfst gaan de negen EG-landen met veertig Afrikaanse delegaties over ontwikkelingssamenwerking praten. Die conferentie zal in het Manhattan Center worden gehouden en zal ongeveer een jaar in beslag nemen. De Afrikaanse delegaties zullen Frans of Engels spreken. Maar voor de negen EG-onderhandelaars moet elk woord in de zes talen worden overgezet. Naar verluidt, heeft men de mogelijkheid overwogen enkel in het Engels, Frans en Duits te vertalen. De Italianen waren het daar wel mee eens... op voorwaarde dat het Italiaans één van die drie talen zou zijn. Iemand heeft uitgerekend dat de installatie van de cabines in het Manhattan Center op zichzelf al een vijf miljoen frank zal kosten. En dan komt de rest van de rekening nog...

°°°

Weer eens blijkt dat de meertaligen als dank een vreemde taal die ze een beetje minder goed kennen, zullen moeten gaan gebruiken. Over de mogelijkheid die het Esperanto biedt, zal „De Vlaamse Elsevier" weldra een artikel brengen.

°°°

RESULTATEN VAN DE NATIONALE OPINIEPEILING OVER HET ESPERANTO 1971-1973

Van midden 1971 tot midden 1973 werd in heel Nederlandstalig België een opiniepeiling gehouden over het begrip „Esperanto". Aan personen uit alle lagen van de bevolking werden de volgende vragen gesteld:

1. Weet u wat Esperanto is?
2. Denkt u dat het wereldtalenprobleem zal zijn opgelost als ieder één tweede, gemeenschappelijke taal spreekt?
3. Indien ja, zou u de invoering van het Esperanto in de scholen steunen? Indien neen, hoe is het volgens u mogelijk het talenprobleem in de wereld op te lossen?

Op deze vragen werden 4682 geldige antwoorden geregistreerd door de computer van de universiteit van Münster (West-Duitsland). Deze antwoorden werden geanaliseerd en kwamen zopas op onze redactie binnen. Het doet ons dan ook een genoegen dat we de resultaten van deze opiniepeiling in exclusiviteit aan de lezers van "Esperanto Panorama" kunnen aanbieden.

Resultaten

Aantal personen die aan de enquête deelnamen, ingedeeld volgens beroep

Studerenden	1887	(40,39 %)
Huisvrouwen	252	(5,39 %)
Arbeiders en ambachtslieden	195	(4,17 %)
Bedienden	911	(19,50 %)
Zelfstandigen	138	(2,95 %)
Onderwijzers	145	(3,10 %)
Leraars t.o.	98	(2,10 %)
Leraars l.m.o.	272	(5,82 %)
Leraars h.m.o.	269	(5,76 %)
Ambtenaren	157	(3,36 %)
Universitairen	110	(2,35 %)
Politici	13	(0,28 %)
Andere	225	(4,82 %)
Totaal	4682	

Aantal personen die aan de enquête deelnamen, ingedeeld volgens leeftijd

beneden 18	1246	(26,67 %)
18 - 25	1135	(24,29 %)
26 - 30	369	(7,90 %)
31 - 35	375	(8,03 %)
36 - 40	365	(7,81 %)
41 - 45	302	(6,46 %)
46 - 50	275	(5,89 %)
51 - 55	188	(4,02 %)
56 - 60	120	(2,57 %)
ouder dan 60	297	(6,36 %)
Totaal	4682	

Daar Esperanto de taal van de toekomst wil zijn, werden uiteraard de jongeren vooral geïnterviewd. Wat de beroepen betreft, werden willekeurige personen gekozen. Meestal wist men vooraf niet welk beroep de persoon had.

Antwoorden op de vragen

1. Weet u wat Esperanto is?

a. globaal

ja: 85,68 %
neen: 14,32 %

b. ingedeeld volgens beroep

We stellen vast dat in slechts één beroepsgroep, nl. bij de politici, iedereen wist wat Esperanto is. Van de onderwijzers weten 97,93 % dat het Esperanto een taal is, van de zelfstandigen 97,83 %. De laagste cijfers vinden we bij de leerlingen m.o. (74,05 %) en bij de arbeiders en ambachtslui (resp. 76,92 en 74,83%). Bij de andere groepen ligt het cijfer rond de 90 %.

c. ingedeeld volgens leeftijd

Het is duidelijk merkbaar dat ouderen meer over het Esperanto weten dan de jongeren. Het hoogste cijfer vinden we in de leeftijdsgroep 56 - 60 (97,50 %), het laagste bij de jongeren beneden de 18 (72,95 %).

d. commentaar

Dat 85,68 % van de bevolking weet wat Esperanto is, kan zeker positief worden genoemd. Dat bij de jeugd het percentage beneden het gemiddelde ligt, duidt duidelijk op een gebrek aan informatie in de scholen, via jeugdtijdschriften enz.

2. Denkt u dat het wereldtalenprobleem zal zijn opgelost als ieder één tweede gemeenschappelijke taal spreekt?

a. globaal

ja: 86,24 %
neen: 13,76 %

b. ingedeeld volgens beroep

Het meest ervan overtuigd dat een tweede taal een oplossing kan met zich brengen, zijn de arbeiders en de ambachtslieden, de leraars van het technisch onderwijs, de universitairen en de politici (alle meer dan 90 %), m.a.w. die bevolkingsgroepen die meestal als de lagere en de hogere bevolkingslagen worden bestempeld. De middenklasse bereikt slechts 80 %.

c. ingedeeld volgens leeftijd

Hier is geen duidelijke lijn te onderscheiden, hoewel de leeftijdsgroep boven 50 wel lichtjes boven het gemiddelde uitsteekt.

d. commentaar

We menen te kunnen opmerken dat de personen die geloven dat één tweede taal een oplossing voor het talenprobleem kan brengen, enerzijds zij zijn die lange studies achter de rug hebben, anderzijds de arbeiders en de ambachtslieden, nl. zij die slechts één taal kennen en het talenprobleem beter aanvoelen.

3. Zou u de invoering van het Esperanto in de scholen steunen?
(deze vraag werd enkel gesteld aan hen die denken dat één tweede taal inderdaad een oplossing kan zijn)

a. globaal

ja: 75,58 %
neen: 24,42 %

b. ingedeeld volgens beroep

Steunen de invoering van het Esperanto in de scholen: huisvrouwen (80,95 %), arbeiders en ambachtslui (resp. 87,41 en 88,46 %), de zelfstandigen (82,61 %), leraars t.o. (84,69 %) en universitairen (80,91 %).
Steunen de invoering van het Esperanto slechts matig: studerenden (72 %), leraars (behalve de leraars technisch onderwijs) (gem. 70 %)en de politici (53,85 % !)

c. ingedeeld volgens leeftijd

We stellen hier weer vast, dat, hoe ouder men wordt, hoe meer men voelt voor de invoering van het Esperanto.

d. commentaar

Deze resultaten zijn vrij duidelijk: ca. 70 % van onze bevolking is een voorstander van de invoering van het Esperanto in onze scholen. Men ziet een lichte aarzeling bij hen die les krijgen (leerlingen, studenten) en bij hen die les geven (leraars), natuurlijk omdat het voor hen meer werk betekent. Het antwoord van de politici (53,85 % voorstander en 46,15 % geen voorstander) was ook voor de hand liggend. De meesten hebben geen al te duidelijk standpunt willen innemen uit vrees dat hun partij er niet mee zou instemmen. Tot nog toe is er inderdaad slechts één partij die zich officieel voor het Esperanto heeft uitgesproken, nl. de Volksunie in 1965.

4. Hoe is het volgens u mogelijk het talenprobleem in de wereld op te lossen?
(deze vraag werd enkel gesteld aan hen die niet meenden dat één tweede taal de oplossing kan brengen, dus slechts aan 13,76 %.)

Van deze 14,76 % meenden
7,47 % dat er helemaal geen taalprobleem bestaat en dat er dus ook geen oplossing dient voor gezocht. (Dit zijn vooral de huisvrouwen)

6,07 % dat er vertaalmachines zullen komen (dit zijn vooral de zelfstandigen, en dan nog bepaald de groep tussen 36 en 45 jaar (?))

30,17 % dat een bestaande taal van een bepaald land zal gaan overheersen (vooral de jongeren onder hen die denken dat een neutrale taal het niet zal halen)

45,88 % dat men verscheidene talen zou moeten aanleren en

10,42 % zegt geen oplossing voor het talenprobleem te weten.

„Dirksen" is er terug!

Het bekende leerboek van C.J. en J. C. Dirksen dat geruime tijd was uitverkocht, is nu terug in de handel verkrijgbaar. Men kan het via iedere boekhandel of Esperantogroep bestellen of in grote aantallen rechtstreeks bij Internacia Esperanto-Instituto, Riouwstraat 172, Den Haag, Nederland.

em

VERTAALWEDSTRIJD IN HET ESPERANTO

Hieronder volgt een letterkundige tekst, getrokken uit „Recht op Antwoord" door Roger van de Velde (1968). Wij verzoeken iedereen hier een zo goed mogelijke vertaling van te maken en die vertaling binnen een maand, dus voor 1-10-1973, op te zenden aan Bruĝa Grupo Esperantista, s-ro Ch.Poupeye, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge 1. De beste vertalingen zullen met een boek bekroond worden.

Schizofrenie

Van Dale, geresumeerd tot de bondigste bondigheid, zegt dat schizofrenie betekent: gespletenheid van de persoonlijkheid.
Wil men die verklaring aanvaarden in haar ruime toepasselijkheid, dan ben ik geen zeldzaam geval. Alle dichters die hun innerlijke verscheurdheid in schamele woorden trachten uit te drukken, zijn in mindere of meerdere mate schizofreen, zo niet uit medisch oogpunt dan toch emotioneel, en wie kan hier een grens trekken? Alle romanschrijvers en dramaturgen, die hun persoonlijke waarnemingen, ervaringen, gedachten en gevoelens transponeren in fictieve personages; alle schilders en beeldhouwers die in een creatieve en vaak hallucinante aandrift de dode materie bezielen; alle toondichters die hun emoties verklanken in het subtiele wonder van de muziek; alle toneel- en filmacteurs die zich steeds weer inleven in een andere rol; alle dromers, idealisten, verliefden en reine dwazen; alle getormenteerde hunkeraars naar de schoonheid en de zuiverheid in hun menigvuldige maar vluchtige vormen, lijden een beetje aan dezelfde verterende kwaal. En soms geen klein beetje. Zij zullen hun ongeneeslijke ziekte bij voorkeur dualisme noemen, of er een andere meer charmante naam aan geven, maar innerlijke gespletenheid is het gevoelige en voortdurend gekwetste vlies waarop hun heimwee naar het verloren paradijs en hun verlangen naar een nieuw paradijs vibreert.

Esperanto leren in de avondschool?

Wenst U Esperanto te leren met ervaren leraars in een gezellige atmosfeer?

De avondleergangen van de stad Antwerpen bieden dit u gratis aan.

- cursus van 1 jaar talenpracticum
- gevolgd door 2 jaar vervolmaking, literatuur en conversatie
- iedere dinsdag- en donderdagavond vanaf midden september in Quellinstraat, Antwerpen
- officiële door de staat erkende diploma's na het eerste en derde jaar

Voor verdere inlichtingen, wend u tot de dienst onderwijs der stad Antwerpen, Hofstraat, Antwerpen, of tot de Vereniging van Esperantoleraars in België, Kijkuitstraat 17, 2180 Kalmthout.

Haast u dat u er van de eerste les bij bent!

Esperanto leren thuis?

Geen tijd of lust om avondscholen te bezoeken? En geen geld om een privé-leraar te betalen?

Met een geprogrammeerde Esperanto-cursus bent U uw eigen leraar.

De geprogrammeerde leermethode is een nieuwe en grondige vorm van zelfonderricht die echter zo oud is als de wereld. De baby's passen ze zonder het te weten toe zodra ze hun oortjes spitsen.

Het leerpakket bestaat uit 4 leerboeken, 4 grammofoonplaten en leesmateriaal. Compleet 370 fr.

Het pakket kan ook ontleend worden i.p.v. gekocht. In dat geval betaalt u slechts 50 fr. voor verzendings- en administratiekosten.

Eén adres in België: P. Peeraerts, Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne. Postrekening nr. 000-1011508-89.

Nieuw! Vanaf 1 september ook op Compact-cassettes - slechts 430 fr.

TELEX

Belgrado - Onlangs had in Belgrado, de hoofdstad van Joegoslavië, het 54ste wereld-Esperantocongres plaats. Voor het eerst in de geschiedenis is het Vatikaan en de Verenigde Naties officieel vertegenwoordigd geweest op een Esperantocongres. ---

Belgrado - Na LOT, de Poolse luchtvaartmaatschappij, heeft nu ook JAT, haar Joegoslavische collega, prospectussen in het Esperanto uitgegeven naar aanleiding van het wereldcongres. ---

Belgrado - Een lid van de raad van beheer van de Belgische Esperanto - Federatie heeft tijdens het wereldcongres een toespraak gehouden over de Belgische taalproblematiek. Een duizendtal personen uit meer dan 40 landen woonden deze toespraak bij. ---

Berlijn - Een nieuwe toeristische aantrekkelijkheid: in Oost-Berlijn wandelen tijdens de zomermaanden 30 wijnroodgeklede hostesses rond die aan toeristen allerlei inlichtingen verschaffen in 8 verschillende talen waaronder ook Esperanto. ---

Korea - Tot nog toe moesten kandidaten voor een doctortitel in Korea de verdediging van hun thesis uitsluitend in het Engels doen. Een regeringsdekreet heeft hieraan een einde gemaakt. Men kan nu kiezen uit vijf talen. ---

Parijs - Het boekje in de Marabout-Flash-reeks „Je parle Espéranto" van Jean Thierry, moet enkele maanden na het verschijnen reeds herdrukt worden. De voorraad van 15 000 exemplaren is volledig uitverkocht. ---

Parijs - Het boek "L'Espéranto" uit de reeks "Que sais-je" heeft eveneens een onverwacht succes. De auteur, prof. Janton, werd hierover reeds tweemaal geïnterviewd voor de Franse radio. ---

Stockholm - Het bekende boek voor de zelfstudie van het Esperanto „Esperanto Programita" dat reeds met het Duits, Engels en Nederlands als voertaal bestaat, verschijnt in de herfst in het Zweeds. De Nederlandse editie zal rond dezelfde tijd in derde druk gaan. ---

Antwerpen - In Antwerpen èn ook in verscheidene andere grote Vlaamse steden zullen in september weer avondlessen Esperanto starten. Alle inlichtingen kunnen bekomen worden bij de plaatselijke Esperantogroepen of bij de voorzitter van de Belgische vereniging van Esperantoleraars, de hr. Haazen, Kijkuitstraat 17, 2180 Kalmthout. ---

Münster - Het 30ste Internationaal Esperantocongres voor de jeugd zal van 4 tot 10 augustus ek. plaats hebben in Münster (West-Duitsland) ---

Hamburg - Het Esperantowereldcongres zal een week vroeger in de Duitse Hansastad Hamburg plaatsvinden. Een uiterst modern conferentieoord dat plaats biedt aan ca. 5000 congressisten werd voor deze gelegenheid geheel afgehuurd. ---

Gotenburg - Het pitoreske stadje Gotenburg (Zweden) heeft een prachtige toeristische folder in het Esperanto uitgegeven. Deze folder is kosteloos verkrijgbaar bij Oficejo de Turismo, Parkgatan 2, S-411 38 Göteborg, Zweden. ---

Trento - Ook Trente (Italië) heeft een zeer mooie brochure van 32 blz. uitgegeven in de Internationale Taal. Wie geïnteresseerd is kan schrijven aan Ente Provinciale per il Turismo di Trento, Via San Marco 27, I-38100 Trento, Italië. ---

Leipzig - Het boek "Naakt onder de wolven" van Bruno Apitz dat reeds een oplage van meer dan 2 miljoen exemplaren kent, wordt deze herfst ook in het Esperanto uitgegeven. De titel luidt "Nuda inter lupoj". ---

Vatikaan - De encyclieken "Humanae Vitae" en "Mysterium Fidei" werden zopas in het Esperanto herdrukt. ---

Leuven - Op de Handelsbeurs in Leuven die van 25 augustus tot 3 september plaatshad, bevond zich ook een Esperantostand. De organisatoren konden zich in een zeer ruime belangstelling van het publiek verheugen. ---

Deurne - Mogen we verwachten dat ook u zich op Esperanto Panorama abonneert ?
Hoe dat kan, ziet u op blz. 1 van dit nummer.

ANTWERPSE ESPERANTOGROEP „LA VERDA STELO" v.z.w.

Zetel: Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne.
Voorzitter: J.Haazen, Kijkuitstraat 61, 2180 Kalmthout. Tel.: 66 73 61.
Vergaderingen: vrijdags om 20.15 u. stipt in zaal „Capitole", Gemeentestraat 15, Antwerpen (1ste verdieping). Toegang vrij voor alle geïnteresseerden.

2/9 (zondag) - Géén wandeling van de Esperanto-wandelkring.

7/9 - De heer Wim de Smet, dr.sc., spreekt over het universitaire onderwijs in België. - Boekenstand in het vergaderlokaal.

9/9 (zondag) - Autocaruitstap naar de vallei van de Ourthe, o.l.v. de heer E.Paesmans. Prijs voor de autobus: 200 fr. (kinderen 100 fr.). Gelieve dringend in te schrijven bij de heer I. Durwael, Paul Gilsonlaan 5, 2520 Edegem (tel.: 40.30.92).
Reisplan: 7.30 u. vertrek Antwerpen, Van Straelenstraat
8.30 u. vertrek Leuven Station
10.00 u. kort bezoek aan Huy - verfrissing
12.00 u. bezoek aan Durbuy en middagmaal (knapzak meebrengen a.u.b.!)
14.00 u. bezoek aan Logne en de ruines van het kasteel. Daarna te voet of met de autocar naar Sy.
16.00 u. vertrek naar Hamoir
17.30 u. mogelijkheid tot het nemen van een avondmaal
18.30 u. vertrek naar Antwerpen via Leuven
21.30 u. aankomst in Antwerpen

14/9 - De heer R. de Roover, natuurgids, geeft een spreekbeurt met dia's over "De herfst in de natuur".

21/9 - "Het Universele Esperantocongres in Belgrado". Reiservaringen van alle leden die naar dit wereldcongres zijn getrokken. Hierover staat eveneens een uitgebreide diamontage op het programma van vrijdag 2 november.

28/9 - Debat onder leiding van de heer M. Halvelik met als thema: "Ĉu Esperanto bezonas dialekton?"

5/10 - "Vakantiebelevenissen": diapositieven en anecdotes gepresenteerd door verscheidene leden. - Uitgebreide boekenstand.

7/10 (zondag) - Wandeling naar Schelle o.l.v. de heren Geivaert en Van den Weyngaert. Men kan samenkomen om 9.45 u. aan de bushalte Schoolselhof om samen met de bus tot Niel te rijden. Wie wil kan ook wat later de wandelaars ontmoeten in Niel bij de bushalte van de Emiel Vanderveldelaan. Wie van 's morgens meegaat moet knapzak meebrengen. 's Middags afspraak om 14.30 u. voor de kerk van Schelle.

12/10 - Debat onder leiding van de heer C. De Clerck met als thema: "Ĉu Esperanto bezonas neologismojn?"

19/10 - De heer G. Ghillain stelt een toeristische diareeks voor.

26/10 - De heer L. de Marré leidt een debat over het thema: "Astrologie, wetenschap of fictie?"

2/11 - Diasonorama over "Joegoslavië, land van het 54ste Esperanto-wereldcongres" door de heer P. Peeraerts. - Boekenstand.

4/11 (zondag) - Wandeling o.l.v. de heer R. de Roover in Grobbendonk.

Bijeenkomst om 14.30 u. voor de kerk.

9/11 - In het kader van de Esperanto-wintercyclus zal deze avond een eerste spreekbeurt plaatshebben. Gastspreker is Prof. Dr. Ivo Lapenna (Londen). Details volgen in het november-december-nummer van „Esperanto Panorama" en in aparte circulaires.

Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 726 54 van „La Verda Stelo", Deurne.

BLANKENBERGSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: F.Couwenberg, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Vergaderingen: 's woensdags om 20 u. bij de voorzitter.
Correspondentie-adres: A.Marmenout, Koninginnelaan 98, 8370 Blankenberge.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 5062 10 van Mej.M.v.Mullem, Blankenb.

BRUGSE ESPERANTOVERENIGING „PACO KAJ JUSTECO"

Voorzitter: De heer F. Roose, St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Vergaderingen: donderdags om 20 u.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 9939 49 van Mevr. Maertens, Brugge 4.

BRUGSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: C.Poupeye, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Vergaderingen: 's woensdags om 20 u. in Strijdershuis, Hallestraat 14.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4835 33 van Bruĝa Grupo Esperantista.

BRUSSELSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: R.Jacobs, Gen. Eenensstraat 94, 1030 Brussel.
Vergaderingen: 's woensdags om 20 u.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 1230 48 van Reĝa Esperantista Brusela Grupo.

GENTSE ESPERANTOCLUB

Correspondentie-adres: A.van de Velde, Belgradostraat 43, 9000 Gent.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4769 82 van A.v.d.Velde, Gent.

KALMTHOUTSE ESPERANTOGROEP „LA ERIKEJO"

Voorzitter: E.Boehme, Plantinlaan 4, 2090 Stabroek.
Vergaderingen: de laatste maandag van de maand om 20 u. in "De Buizerd", Putsesteenweg 60, Kalmthout.

KORTRIJKSE ESPERANTOGROEP

Correspondentieadres: C. Vanbiervliet, Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tel.: 200 11.

LEUVENSE ESPERANTOVERENIGING

Voorzitster: Mevr. A. Meurrens, Naamsestraat 78, 3000 Leuven.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4050 35 van Mej.Saelemaekers, Leuven.

ESPERANTOJEUGDGROEP St.-KRUIS

Leider: Dirk Iserentant
Lidmaatschap: 75 fr. op prk. 10364 89 van Guido Maertens, St.-Kruis.

++

Sciigo al la gesekretarioj de la lokaj grupoj:

La programoj de la grupkunvenoj kaj ĉiuj aliaj tekstoj kiuj aperu en la venonta numero de „Esperanto Panorama" (aperdato 1973 09 01), devas esti ĉe la redakcio, Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne, antaŭ la 15-a de Oktobro. Koran dankon pro la kunlaboro!

pp